



มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ  
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาส่งเสริมการเกษตร  
อาชีพนักออกแบบระบบนิเวศเกษตร

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)  
ร่วมกับ คณะทำงานผู้เชี่ยวชาญในอาชีพ

## 1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาส่งเสริมการเกษตร อาชีพนักออกแบบระบบนิเวศเกษตร

## 2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

ครั้งที่ 1/2564

## 3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

## 4. ข้อมูลเบื้องต้น

ในปัจจุบันอาชีพที่ดินและสิ่งปลูกสร้างฉบับใหม่ได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ได้กำหนดอัตราภาษีที่ดินขึ้นใหม่ โดยที่ดินเพื่อการเกษตรจะถูกเก็บภาษีในอัตราค่าที่ดินไม่เกินปีละ 0.15% ของมูลค่าที่ดิน ส่วนที่ดินว่างเปล่าที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์จะถูกเก็บภาษีสูงสุดที่ไม่เกินปีละ 1.2% ของมูลค่าที่ดินและอัตราภาษีจะเพิ่มขึ้นทุก 3 ปีหากยังไม่มีการนำไปใช้ประโยชน์ ทั้งนี้อัตราภาษีใหม่ทั้งหมดได้เริ่มใช้ตั้งแต่ปีในปี 2563 เป็นต้นไป พ.ร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2563

กำหนดอัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขึ้นใหม่ ตาม พ.ร.บ. ฉบับนี้ ได้แบ่งที่ดินออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย ที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์อื่นๆ และที่ดินว่างเปล่าที่ไม่ได้มีการนำไปใช้ประโยชน์ โดยที่ดินแต่ละประเภทจะถูกเก็บภาษีในอัตราต่างกัน

ที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม จะถูกเก็บภาษีในอัตราค่าที่ดิน นั่นคือไม่เกินปีละ 0.15% ของมูลค่าที่ดิน นอกจากนี้ยังได้รับการลดหย่อนในช่วง 2 ปีแรก ให้จ่ายภาษีในอัตราค่า 0.01-0.1% ของมูลค่า แล้วแต่ว่าที่ดินมีผลผลิตมีมูลค่าเท่าไร โดยถ้าที่ดินมีมูลค่าประเมินไม่เกิน 70 ล้านบาท จะเสียภาษีปีละ 0.01% ของมูลค่า แต่ถ้ามูลค่าของที่ดินเกินกว่า 1,000 ล้านบาทขึ้นไป จะต้องเสียภาษีในอัตราค่า 0.1% ในช่วง 2 ปีแรก

ปัจจุบันที่ดินดังกล่าวมีปริมาณมากทั้งในเขตเมืองหลวงและในเขตต่างจังหวัด ทำให้ในปัจจุบันมีแนวโน้มการนำที่ดินดังกล่าวมาใช้ประโยชน์โดยการทำการเกษตร ระหว่างรอการปรับเปลี่ยนการใช้ประโยชน์อย่างอื่น หรือระหว่างรอการขาย

นอกจากนี้ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อในปัจจุบัน ได้มีกลุ่มหนึ่งได้เปลี่ยนวิถีการดำรงชีวิต โดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ที่ยังสามารถปรับตัวได้ เปลี่ยนมุมมองในการดำรงชีวิตหันกลับไปประกอบอาชีพอาชีพเกษตรกรรมที่บ้านเกิดในต่างจังหวัดเพิ่มมากขึ้น รวมถึงผู้เกษียณอายุที่มีที่ดินในต่างจังหวัด นอกจากนี้แนวโน้มการดำรงชีวิตในปัจจุบันในด้านการรักษาสุขภาพและการดำรงชีวิตในแบบพึ่งพาตนเอง ทำให้คนหันมาสนใจทำการเกษตรเพิ่มมากขึ้น

โดยมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ความต้องการทำการเกษตรไม่เพียงแค่การผลิตเพื่อขายผลผลิตเพื่อเลี้ยงชีพในการดำรงชีวิตเหมือนสมัยอดีต แต่จุดประสงค์ของการทำการเกษตรในปัจจุบันยังมีความต้องการและมีมุมมองในด้านของความมั่นคงทางด้านอาหาร ความปลอดภัยในการบริโภค ความยั่งยืนและความพอเพียงในการดำรงชีวิตเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย การนำที่ดินมาเปลี่ยนเป็นพื้นที่เกษตรกรรมจึงมีโอกาสเกิดขึ้นได้ทุกที่

ในปัจจุบันได้มีกลุ่มคนที่หันมาทำการเกษตรจนมีความชำนาญและเป็นผู้ให้คำแนะนำกับผู้อื่นในการทำเกษตรกรรม ซึ่งคนตรงนี้อาจเป็นทั้งผู้ที่มีการศึกษาในสายเกษตรในปัจจุบัน หรืออาจเป็นผู้ที่มีความชอบและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องการทำงานในสายเกษตรและค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมพัฒนาตนเองจนมีความสามารถ ก็จะสามารถให้คำแนะนำกับเกษตรกรรุ่นใหม่หรือผู้ที่ต้องการทำการเกษตรได้ โดยใช้ประสบการณ์ของตนเอง ทั้งนี้ หากต้องการนำที่ดินว่างเปล่าที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ไปใช้เพื่อทำการเกษตรกรรมจะต้องมีวิเคราะห์และออกแบบอย่างถูกต้องตามหลักการ เนื่องจากที่ดินแต่ละแห่งอยู่ในทำเลที่ตั้งที่แตกต่างกัน ทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ และมีบริบทชุมชนในพื้นที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ทำให้ต้องคำนึงถึงผลกระทบและความสัมพันธ์ในหลายมิติ

เพราะฉะนั้นการออกแบบการใช้ที่ดินจะต้องดำเนินการโดยผู้ที่มีความรู้ในทุกๆ ด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อชุมชนหรือสิ่งแวดล้อม นักออกแบบระบบนิเวศเกษตร จึงมีความสำคัญในการเป็นผู้มีหน้าที่ออกแบบการใช้พื้นที่ในการทำเกษตร เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

โดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งมีชีวิตในพื้นที่ หรือเป็นการทำลายระบบนิเวศในพื้นที่โดยไม่ตั้งใจ

โดยนักออกแบบระบบนิเวศเกษตรจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในหลายด้านที่เกี่ยวข้องกับการทำการเกษตร ตั้งแต่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบนิเวศ จนสามารถเข้าไปจัดการการใช้ประโยชน์พื้นที่ได้อย่างเหมาะสม มีการวิเคราะห์สภาพพื้นที่ วิเคราะห์ชุมชนก่อนทำการออกแบบในทุกๆ ด้าน ทั้งทางด้านสภาพภูมิศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม รวมถึงการคำนึงถึงวิถีชีวิตหรือวัฒนธรรมดั้งเดิมในท้องถิ่น

จนสามารถออกแบบการใช้พื้นที่ในพื้นที่ได้ถูกต้องตามหลักการการออกแบบและยั่งยืน ตามความต้องการของเจ้าของที่ดิน

## 5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

## 6. ครั้งที่

N/A

## 7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม

สาขาส่งเสริมการเกษตร

อาชีพนักออกแบบระบบนิเวศเกษตร ระดับ 6

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

คุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม 1) สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ - อาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านเพาะปลูกข้าว - อาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านเพาะปลูกอ้อย - อาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านเพาะปลูกปาล์มน้ำมัน - อาชีพผู้ปฏิบัติงานด้านเพาะปลูกยางพารา 2) สาขาส่งเสริมการเกษตร 3) สาขาเทคโนโลยีการเกษตร 4) สาขาเกษตรตามแนวพระราชดำริ

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

| รหัสหน่วยสมรรถนะ | เนื้อหา                                                                            |
|------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| 11               | เข้าใจนิเวศเกษตรและหลักการทำการเกษตรในประเทศไทยและสากล                             |
| 12               | มีความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด/กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการทำการเกษตรและการทำสัญญา       |
| 23               | กำหนดระบบการผลิตพืชและการจัดการฟาร์ม                                               |
| 33               | ออกแบบระบบเกษตรขนาดใหญ่ (แบบครบวงจรการผลิต)                                        |
| 36               | วางแผนและประเมินโครงการ (โครงการขนาดใหญ่ ทุกมิติ)                                  |
| 42               | ให้คำปรึกษาการทำการเกษตร ระดับชำนาญ                                                |
| 53               | จัดการผลผลิตทางการเกษตรและการตลาดระดับฟาร์ม/ระดับกลุ่ม ระดับชุมชน (ระดับกลาง/ใหญ่) |

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาส่งเสริมการเกษตร อาชีพนักออกแบบระบบนิเวศเกษตร ระดับ 6

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

นักออกแบบระบบนิเวศเกษตร ระดับ 6 เป็นผู้มีความเข้าใจนิเวศเกษตรและหลักการทำการเกษตรของประเทศไทยและสากล รวมทั้งข้อกำหนดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำการเกษตร สามารถประยุกต์ใช้หลักการ/ทฤษฎีในการทำงานได้ คิดวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ในบริบทที่มีความซับซ้อนเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมในการพัฒนาระบบงาน วิเคราะห์ชุมชนและกำหนดระบบการผลิตพืชและการจัดการฟาร์ม สามารถออกแบบผังฟาร์มแบบครบวงจรการผลิต วางแผนและประเมินโครงการรวมทั้งประเมินความเสี่ยงในการทำฟาร์ม ให้คำปรึกษาในการทำการเกษตรโดยประสบการณ์ที่มีความชำนาญ จัดการการตลาดที่เกิดจากผลผลิตของฟาร์มและการตลาดของเครือข่ายการเกษตร สามารถปรับบริบทการทำงานตามสภาพพื้นที่มีบริบททางสังคมและเศรษฐศาสตร์เข้ามาเกี่ยวข้อง บริหารจัดการกลยุทธ์และใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมเพื่อการพัฒนากระบวนการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาด้วยการคิดเชิงกลยุทธ์และใช้ศาสตร์ที่หลากหลาย

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

-ไม่กำหนดคุณสมบัติแรกเข้า-

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

ผู้ทำงานเกี่ยวกับการออกแบบระบบเกษตร นักออกแบบที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม หรือสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง หรือเป็นผู้มีประสบการณ์ในการบูรณาการงานที่มีความรู้ มีทักษะในการบริหารจัดการงานด้านเกษตรกรรมและการออกแบบที่เกี่ยวข้องกับงานสถาปัตยกรรม ภูมิสถาปัตยกรรม การวางผังสภาพแวดล้อมและเมือง ที่มีประสบการณ์พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม พนักงานในบริษัทเอกชนมีหน้าที่รับจ้างและให้คำปรึกษา ออกแบบระบบ/จัดทำระบบที่เกี่ยวข้องกับระบบเกษตร บุคลากรในหน่วยงานภาครัฐมีหน้าที่ออกแบบการใช้ที่บุคลากรในภาคการศึกษา อาจารย์/นักวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบระบบเกษตร กลุ่มอาชีพอื่นๆ ที่มีความรู้ความสามารถและความสนใจ

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

N/A

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒिवิชาชีพนี)

- 11 เข้าใจนิเวศเกษตรและหลักการทำเกษตรในประเทศไทยและสากล
- 12 มีความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด/กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการทำเกษตรและการทำสัญญา
- 23 กำหนดระบบการผลิตพืชและการจัดการฟาร์ม
- 33 ออกแบบระบบเกษตรขนาดใหญ่ (แบบครบวงจรการผลิต)
- 36 วางแผนและประเมินโครงการ (โครงการขนาดใหญ่ ทุกมิติ)
- 42 ให้คำปรึกษาการทำเกษตร ระดับชำนาญ
- 53 จัดการผลผลิตทางการเกษตรและการตลาดระดับฟาร์ม/ระดับกลุ่ม ระดับชุมชน (ระดับกลาง/ใหญ่)

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 28/10/2564

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

| ความมุ่งหมายหลัก<br>Key Purpose                                                               | บทบาทหลัก<br>Key Roles |                                                                                                                            | หน้าที่หลัก<br>Key Function |                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------------------------------------|
| คำอธิบาย                                                                                      | รหัส                   | คำอธิบาย                                                                                                                   | รหัส                        | คำอธิบาย                                       |
| มุ่งพัฒนาอาชีพทางด้านเกษตรกรรมให้เป็นที่ยอมรับ และได้มาตรฐานการทำงานในระดับประเทศและระดับสากล | R1                     | ออกแบบระบบเกษตรและพัฒนาการใช้ที่ดินเพื่อทำการเกษตรให้สามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้จนครบวงจรตามวัตถุประสงค์ของเจ้าของที่ดิน | F1                          | มีความรู้ในหลักการการออกแบบระบบนิเวศเกษตร      |
|                                                                                               |                        |                                                                                                                            | F2                          | กำหนดขอบเขตการผลิตและวางแผนงานในพื้นที่ทำเกษตร |
|                                                                                               |                        |                                                                                                                            | F3                          | ออกแบบการใช้พื้นที่เพื่อการทำเกษตรอย่างยั่งยืน |
|                                                                                               |                        |                                                                                                                            | F4                          | ให้คำปรึกษาและถ่ายทอดความรู้การทำเกษตร         |
|                                                                                               |                        |                                                                                                                            | F5                          | จัดการเครือข่ายผลผลิตทางการเกษตรและการตลาด     |

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

## 2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 28/10/2564

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

| หน้าที่หลัก<br>Key Function |                                                | หน่วยสมรรถนะ<br>Unit of Competence |                                                                                    | หน่วยสมรรถนะย่อย<br>Element of Competence |                                                                      |
|-----------------------------|------------------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|
| รหัส                        | คำอธิบาย                                       | รหัส                               | คำอธิบาย                                                                           | รหัส                                      | คำอธิบาย                                                             |
| F1                          | มีความรู้ในหลักการการออกแบบระบบนิเวศเกษตร      | 11                                 | เข้าใจนิเวศเกษตรและหลักการทำเกษตรในประเทศไทยและสากล                                | 111                                       | วิเคราะห์ระบบนิเวศเกษตร                                              |
|                             |                                                |                                    |                                                                                    | 112                                       | วิเคราะห์วัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมิเวศในพื้นที่                         |
|                             |                                                | 12                                 | มีความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด/กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำเกษตรและการทำสัญญา           | 113                                       | เข้าใจหลักการทำเกษตรยั่งยืนในประเทศไทยและต่างประเทศ                  |
|                             |                                                |                                    |                                                                                    | 121                                       | มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการทำเกษตร                    |
|                             |                                                |                                    |                                                                                    | 122                                       | มีความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรพันธสัญญา                                |
|                             |                                                |                                    |                                                                                    | 123                                       | มีความรู้เกี่ยวกับการทำสัญญาซื้อขายผลผลิตทางการเกษตร                 |
| F2                          | กำหนดขอบเขตการผลิตและวางแผนงานในพื้นที่ทำเกษตร | 23                                 | กำหนดระบบการผลิตพืชและการจัดการฟาร์ม                                               | 231                                       | กำหนดระบบเกษตรที่เจ้าของโครงการต้องการ                               |
|                             |                                                |                                    |                                                                                    | 232                                       | กำหนดระบบการผลิตพืชลักษณะฟาร์มและสัตว์เลี้ยงในฟาร์ม                  |
|                             |                                                |                                    |                                                                                    | 233                                       | กำหนดเทคโนโลยีการจัดการฟาร์มและการจัดการของเสียภายในฟาร์ม            |
| F3                          | ออกแบบการใช้พื้นที่เพื่อการทำเกษตรอย่างยั่งยืน | 33                                 | ออกแบบระบบเกษตรขนาดใหญ่ (แบบครบวงจรการผลิต)                                        | 331                                       | วิเคราะห์ความต้องการและแนวคิดในการออกแบบตามข้อกำหนดของเจ้าของโครงการ |
|                             |                                                |                                    |                                                                                    | 332                                       | วิเคราะห์ชุมชนโดยรอบและสังคมในพื้นที่ทำเกษตร                         |
|                             |                                                | 36                                 | วางแผนและประเมินโครงการ (โครงการขนาดใหญ่ ทุกมิติ)                                  | 333                                       | ออกแบบผังโครงการ/ภูมิทัศน์โครงการ                                    |
|                             |                                                |                                    |                                                                                    | 361                                       | วิเคราะห์ความเป็นไปได้และความเหมาะสมของโครงการ                       |
| F4                          | ให้คำปรึกษาและถ่ายทอดความรู้การทำเกษตร         | 42                                 | ให้คำปรึกษาการทำเกษตร ระดับชำนาญ                                                   | 362                                       | วางแผนการใช้พื้นที่เกษตรเพื่อทำธุรกิจและหาแนวทางในการพัฒนาธุรกิจ     |
|                             |                                                |                                    |                                                                                    | 421                                       | ให้คำปรึกษาในการทำเกษตรตามวัตถุประสงค์                               |
|                             |                                                |                                    |                                                                                    | 422                                       | ให้คำปรึกษาในการทำเกษตรในต่างจังหวัด (Rural Acricultures) ระดับชำนาญ |
| F5                          | จัดการเครือข่ายผลผลิตทางการเกษตรและการตลาด     | 53                                 | จัดการผลผลิตทางการเกษตรและการตลาดระดับฟาร์ม/ระดับกลุ่ม ระดับชุมชน (ระดับกลาง/ใหญ่) | 423                                       | ให้คำปรึกษาการทำเกษตรในอาคาร                                         |
|                             |                                                |                                    |                                                                                    | 531                                       | วิเคราะห์ตลาดสินค้าเกษตรและแนวโน้มตลาดเชิงพยากรณ์                    |

| หน้าที่หลัก<br>Key Function |                                            | หน่วยสมรรถนะ<br>Unit of Competence |                                                                                    | หน่วยสมรรถนะย่อย<br>Element of Competence |                                                      |
|-----------------------------|--------------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| รหัส                        | คำอธิบาย                                   | รหัส                               | คำอธิบาย                                                                           | รหัส                                      | คำอธิบาย                                             |
| F5                          | จัดการเครือข่ายผลผลิตทางการเกษตรและการตลาด | 53                                 | จัดการผลผลิตทางการเกษตรและการตลาดระดับฟาร์ม/ระดับกลุ่ม ระดับชุมชน (ระดับกลาง/ใหญ่) | 532                                       | จัดหาช่องทางการขายและประชาสัมพันธ์สินค้า             |
|                             |                                            |                                    |                                                                                    | 533                                       | จัดการคลังสินค้าทางการเกษตร                          |
|                             |                                            |                                    |                                                                                    | 534                                       | พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือชุมชนการเกษตร/วิสาหกิจชุมชน |
|                             |                                            |                                    |                                                                                    | 535                                       | มีคุณธรรมและจริยธรรมในการจัดการผลผลิตทางการเกษตร     |

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 11
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เข้าใจนิเวศเกษตรและหลักการทำการเกษตรในประเทศไทยและสากล
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2564
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

รหัสอาชีพ ISCO-08  
 2132 ผู้ให้คำปรึกษาด้านการเกษตร การป่าไม้ และการประมง  
 3142 ที่ปรึกษาและผู้ชำนาญด้านเกษตรกรรม  
 2133 นักนิเวศวิทยา  
 2133 ที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ที่ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้มีความเข้าใจระบบนิเวศ สามารถวิเคราะห์ระบบนิเวศและความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตในพื้นที่ สามารถวิเคราะห์วัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมินิเวศในพื้นที่ มีความเข้าใจในหลักการทำการเกษตรยั่งยืนของประเทศไทยและสากล

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

| 1                        | 2                        | 3                        | 4                        | 5                        | 6                                   | 7                        | 8                        |
|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|-------------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มมาตรฐานอาชีพที่เกี่ยวข้องทางด้านเกษตรกรรม เช่น สาขาเกษตรปศุสัตว์ สาขาเทคโนโลยีการเกษตร สาขาส่งเสริมการเกษตร สาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ สาขาเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-N/A-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพ.ศ.2535

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

| สมรรถนะย่อย (Element)                                         | เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)                                                                                                           | วิธีการประเมิน (Assessment)   |
|---------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| 111<br>วิเคราะห์ระบบนิเวศเกษตร                                | 1. เข้าใจความหมายและบทบาทหน้าที่ของระบบนิเวศ<br>2. วิเคราะห์ระบบนิเวศในพื้นที่ทำการเกษตร<br>3. วิเคราะห์ความหลากหลายของสิ่งมีชีวิตในพื้นที่ทำการเกษตร | ข้อสอบข้อเขียน<br>การสัมภาษณ์ |
| 112<br>วิเคราะห์วัฒนธรรมท้องถิ่นและภูมินิเวศในพื้นที่         | 1. วิเคราะห์ชุมชนในพื้นที่ทำการเกษตร<br>2. ศึกษาภูมินิเวศและวัฒนธรรมท้องถิ่น                                                                          | ข้อสอบข้อเขียน<br>การสัมภาษณ์ |
| 113<br>เข้าใจหลักการทำการเกษตรยั่งยืนในประเทศไทยและต่างประเทศ | 1. เข้าใจแนวคิดการทำการเกษตรยั่งยืนในประเทศไทย<br>2. อธิบายแนวคิดเกษตรยั่งยืนของต่างประเทศ<br>3. ประยุกต์ใช้หลักการทำการเกษตรยั่งยืน                  | ข้อสอบข้อเขียน<br>การสัมภาษณ์ |

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-N/A-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะการการคิดวิเคราะห์
- ทักษะในการประยุกต์ใช้หลักการท่าเกษตร
- ทักษะในการอธิบาย การเรียงลำดับขั้นตอน

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศในพื้นที่ท่าเกษตร
- ความรู้เกี่ยวกับภูมินิเวศและวัฒนธรรมท้องถิ่น
- ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเกษตรยั่งยืนในประเทศไทยและสากล

#### 14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะใช้ในการพิจารณาประกอบร่วมกันกับการประเมินตามเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) รวมทั้งทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- หลักฐานการทำงานกับชุมชนในท้องถิ่น (ถ้ามี)
- หลักฐานการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะ (ถ้ามี)
- เอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (เจ้าหน้าที่สอบพิจารณา) เช่น แบบบันทึกรายละเอียดการทำงานที่สอดคล้องกับ UOC (บันทึกด้วยตนเองพร้อมมีผู้รับรองเอกสาร) (ถ้ามี)

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานการอบรมที่เกี่ยวข้องกับหลักการท่าเกษตรของประเทศไทย/สากล (ถ้ามี)
- ใบรับรองผลการเรียน (ที่มีรายละเอียดหน่วยการเรียนรู้สอดคล้องตาม UOC) (ถ้ามี)
- เอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (เจ้าหน้าที่สอบพิจารณา) เช่น แบบบันทึกรายละเอียดการทำงานที่สอดคล้องกับ UOC (บันทึกด้วยตนเองพร้อมมีผู้รับรองเอกสาร) (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

-N/A-

(ง) วิธีการประเมิน

ผู้ประเมินทำการประเมินตามรายละเอียดในหน่วยสมรรถนะโดย

1. พิจารณาจากหลักฐานความรู้/สัมภาษณ์
2. พิจารณาจากหลักฐานการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง

#### 15. ขอบเขต (Range Statement)

ผู้เข้ารับการประเมินมีความเข้าใจในเขตเกษตรของพื้นที่ วิเคราะห์ภูมินิเวศและวัฒนธรรมท้องถิ่น และแสดงถึงความเข้าใจในหลักการท่าเกษตรยั่งยืนและการประยุกต์ใช้สามารถอธิบายการทำเกษตรแบบพันธสัญญาได้ รูปแบบต่างๆ ข้อดีและข้อจำกัด และวิธีการท่าเกษตรแบบพันธสัญญา

(ก) คำแนะนำ

- N/A-

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

ลักษณะทางภูมินิเวศเกษตร เป็นการศึกษาอาณาเขตและภูมิประเทศ ลักษณะทิวเขา ลักษณะพื้นที่ราบ ลักษณะลุ่มน้ำและลำน้ำ ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะดิน การจัดแผนผังภูมินิเวศเพื่อจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนเชิงนิเวศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชุมชนเมืองและชุมชนชนบทของประเทศไทย

มีการพัฒนาและจัดการสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศ

ตัวอย่างระบบเกษตรยั่งยืนในประเทศไทย 5 รูปแบบ

- เกษตรอินทรีย์ (Organic farming) เน้นการผลิตที่ไม่ใช้สารอินทรีย์เคมี หรือเคมีสังเคราะห์ แต่สามารถใช้อินทรีย์เคมีได้ เช่น สารสกัดจากสะเดา ตะไคร้หอมหรือสารสกัดชีวภาพเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ทรัพยากรดิน
- เกษตรธรรมชาติ (Natural farming) เน้นการทำเกษตรที่ไม่รบกวนธรรมชาติ หรือรบกวนให้น้อยที่สุด โดยการไม่ไถพรวน ไม่ใช้สารเคมี ไม่ใช้ปุ๋ยเคมี และไม่กำจัดวัชพืช แต่สามารถมีการคลุมดินและใช้ปุ๋ยพืชสดได้
- เกษตรทฤษฎีใหม่ (New theory agriculture) เน้นการจัดการทรัพยากรน้ำในไร่นาให้เพียงพอ เพื่อผลิตพืชอาหาร โดยเฉพาะข้าวเอาไว้บริโภคในครัวเรือน รวมทั้งมีการผลิตอื่น ๆ เพื่อบริโภคและจำหน่ายส่วนที่เหลือแก่ตลาด เพื่อสร้างรายได้อย่างพอเพียง
- เกษตรแบบผสมผสาน (Integrated farming)

เน้นกิจกรรมการผลิตมากกว่าสองกิจกรรมขึ้นไปในเวลาเดียวกันและกิจกรรมเหล่านี้เกื้อกูลซึ่งกันและกันเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้มากขึ้นจากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินที่

มีจำกัดในไร่นาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

- วนเกษตรหรือไร่นาป่าผสม (Agroforestry) เน้นการมีต้นไม้ใหญ่และพืชเศรษฐกิจหลายระดับที่เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ เพื่อการใช้ประโยชน์ป่าไม้ของพืชหรือสัตว์ชนิดต่างๆ ที่เกื้อกูลกัน และเป็นการเพิ่มพื้นที่ของทรัพยากรป่าไม้ที่มีจำกัดได้อีกทางหนึ่ง
- เกษตรยั่งยืนในต่างประเทศ เช่น แนวคิดการทำเกษตรแบบ permaculture ของต่างประเทศ

**16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)**

-N/A-

**17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)**

-N/A-

**18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)**

- ข้อสอบข้อเขียน ข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก (ทดสอบความรู้ตามเกณฑ์การปฏิบัติงาน)
- ข้อสัมภาษณ์ ตามรายละเอียดในหน่วยสมรรถนะโดยวัดความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน โดยผู้เข้ารับการประเมินสามารถนำหลักฐานการปฏิบัติงาน (Portfolio) มาเป็นส่วนประกอบการสัมภาษณ์ได้ (ถ้ามี) โดยเจ้าหน้าที่สอบจะพิจารณาควบคู่กับการสัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ12
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะมีความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนด/กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการทำเกษตรและการทำสัญญา
3. ทบทวนครั้งที่1 / 2564
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

รหัสอาชีพ ISCO-08  
2132 ผู้ให้คำปรึกษาด้านการเกษตร การป่าไม้ และการประมง  
3142 ที่ปรึกษาและผู้ชำนาญด้านเกษตรกรรม  
2133 นักนิเวศวิทยา  
2133 ที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวกับข้อกำหนดกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการทำเกษตรที่จำเป็น เข้าใจในหลักการทำเกษตรพันธสัญญา และสามารถทำเกษตรแบบพันธสัญญาได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งสามารถทำสัญญาซื้อขายผลผลิตทางการเกษตรได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

|                          |                          |                          |                          |                          |                                     |                          |                          |
|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|-------------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 1                        | 2                        | 3                        | 4                        | 5                        | 6                                   | 7                        | 8                        |
| <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มมาตรฐานอาชีพที่เกี่ยวข้องทางด้านเกษตรกรรม เช่น สาขาเกษตรปศุสัตว์ สาขาเทคโนโลยีการเกษตร สาขาส่งเสริมการเกษตร สาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ สาขาเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-N/A-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

1. กฎหมายเกี่ยวกับพืช
2. กฎหมายเกี่ยวกับสัตว์
3. กฎหมายเกี่ยวกับการทำประมง
4. กฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน
  - พรบ. การขุดดินถมดิน พ.ศ. 2543
  - พรบ. จัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511
  - พรบ. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518
  - พรบ. การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2524
  - พรบ. พัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551
  - พรบ. จัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2558
5. ข้อกำหนด/กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสัญญาซื้อขายผลผลิตทางการเกษตร
6. พรบ. ส่งเสริมและพัฒนาาระบบเกษตรพันธสัญญา
7. กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

| สมรรถนะย่อย (Element)                                 | เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)                             | วิธีการประเมิน (Assessment)   |
|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| 121 มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการทำเกษตร | 1. ระบุงกฎหมายเกี่ยวกับพืช สัตว์ ประมง<br>2. ระบุงกฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน | ข้อสอบข้อเขียน<br>การสัมภาษณ์ |

| สมรรถนะย่อย (Element)                                       | เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)                                                     | วิธีการประเมิน (Assessment)   |
|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| 122<br>มีความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรพันธสัญญา                | 1. อธิบายลักษณะการทำเกษตรแบบพันธสัญญา<br>2. ระบุข้อดี/ข้อเสียของการทำเกษตรแบบพันธสัญญา          | ข้อสอบข้อเขียน<br>การสัมภาษณ์ |
| 123<br>มีความรู้เกี่ยวกับการทำสัญญาซื้อขายผลผลิตทางการเกษตร | 1. อธิบายความสำคัญในการทำสัญญาซื้อขายผลผลิตทางการเกษตร<br>2. ทำสัญญาซื้อขายผลผลิตทางการเกษตรได้ | ข้อสอบข้อเขียน<br>การสัมภาษณ์ |

## 12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-N/A-

## 13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะการอธิบาย การจัดลำดับความคิด

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายในการทำเกษตรของประเทศไทย

- ความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรพันธสัญญา

- ความรู้เกี่ยวกับการทำสัญญาซื้อขายผลผลิตทางการเกษตร ข้อกำหนด/เงื่อนไขในสัญญา

## 14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะใช้ในการพิจารณาประกอบรวมกันกับการประเมินตามเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) รวมทั้งทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- หลักฐานการทำเกษตรแบบพันธสัญญา (ถ้ามี)

- หลักฐานสัญญาซื้อขายผลผลิตทางการเกษตร (ถ้ามี)

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานการอบรมที่เกี่ยวข้องกับหลักการทำเกษตรของประเทศไทย/สากล (ถ้ามี)

- หลักฐานการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำเกษตร (ถ้ามี)

- หลักฐานการอบรมเกี่ยวกับการทำเกษตรแบบพันธสัญญา (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

-N/A-

(ง) วิธีการประเมิน

ผู้ประเมินทำการประเมินตามรายละเอียดในหน่วยสมรรถนะโดย

1. พิจารณาจากหลักฐานความรู้/สัมภาษณ์

2. พิจารณาจากหลักฐานการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง

## 15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการประเมินสมรรถนะในหน่วยสมรรถนะนี้

ผู้เข้ารับการประเมินจะถูกสัมภาษณ์ตามรายละเอียดในหน่วยสมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการทำเกษตรในประเทศไทยและสากล

(ก) คำแนะนำ

-N/A-

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำเกษตร ในหน่วยสมรรถนะนี้กล่าวถึงเฉพาะกฎหมายที่เป็นองค์ประกอบของการทำงานของนักออกแบบนิเวศระบบเกษตร ประกอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับพืช กฎหมายเกี่ยวกับสัตว์ กฎหมายเกี่ยวกับการประมง และกฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน เป็นต้น การทำเกษตรแบบพันธสัญญา เป็นการทำเกษตรแบบมีข้อตกลงล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษร ระหว่างเกษตรกรกับว่าจ้าง โดยต้องดำเนินการภายใต้ข้อกำหนด/เงื่อนไขของผู้ว่าจ้าง ตามรายละเอียดที่ตกลงไว้ทั้งข้อดีและข้อเสียโดยแบ่งเป็น

ข้อดี/ข้อเสียของการทำเกษตรแบบพันธสัญญา

- ต่อเกษตรกร มีข้อดี เช่น ได้รับการสนับสนุนปัจจัยในการผลิตต่างๆ มีหลักประกันราคาผลผลิตและตลาด ในการรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร ทำให้เกษตรกรมีรายได้แน่นอน ข้อเสีย เช่น ขาดอำนาจในการเจรจาต่อรอง
  - ต่อผู้ว่าจ้าง ข้อดี เช่น บริหารจัดการผลิตได้ตามเป้าหมาย ลดความเสี่ยงด้านปริมาณและคุณภาพของวัตถุดิบ และข้อเสีย เช่น มีความเสี่ยงจากการละเมิดสัญญาของเกษตรกรผู้รับจ้าง และไม่สามารถจัดการหรือควบคุมพื้นที่การผลิตของเกษตรกรผู้รับจ้างได้
- การทำสัญญาซื้อขายผลผลิตทางการเกษตร สามารถอธิบายความสำคัญของหัวข้อต่างๆ ในสัญญาได้ เช่น วัตถุประสงค์ของการทำสัญญา ระยะเวลา รายละเอียดต่างๆ หน้าที่ของคู่สัญญา ราคา เงื่อนไขการชำระเงิน ข้อปฏิบัติกรณีเหตุสุดวิสัย การบอกเลิกสัญญา เป็นต้น

#### 16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

-N/A-

#### 17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-N/A-

#### 18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- ข้อสอบข้อเขียน ข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก (ทดสอบความรู้ตามเกณฑ์การปฏิบัติงาน)
- ข้อสัมภาษณ์ ตามรายละเอียดในหน่วยสมรรถนะโดยวัดความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน โดยผู้เข้ารับการประเมินสามารถนำหลักฐานการปฏิบัติงาน (Portfolio) มาเป็นส่วนประกอบการสัมภาษณ์ได้ (ถ้ามี) โดยเจ้าหน้าที่สอบจะพิจารณาควบคู่กับการสัมภาษณ์

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ23
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะกำหนดระบบการผลิตพืชและการจัดการฟาร์ม
3. ทบทวนครั้งที่1 / 2564
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

รหัสอาชีพ ISCO-08  
2132 ผู้ให้คำปรึกษาด้านการเกษตร การป่าไม้ และการประมง  
3142 ที่ปรึกษาและผู้ชำนาญด้านเกษตรกรรม  
2133 นักนิเวศวิทยา  
2133 ที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ที่ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้สามารถกำหนดระบบการผลิตพืชและการจัดการฟาร์มตามความต้องการของเจ้าของโครงการ โดยสามารถรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์พื้นที่และกำหนดระบบเกษตรได้ตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และความต้องการได้ กำหนดระบบผลิตพืช ลักษณะฟาร์มและสัตว์เลี้ยงในฟาร์ม วิเคราะห์พื้นที่และเศรษฐกิจในพื้นที่ พร้อมทั้งกำหนดเทคโนโลยีการจัดการฟาร์มและการจัดการของเสียภายในฟาร์มได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

| 1                        | 2                        | 3                        | 4                        | 5                        | 6                                   | 7                        | 8                        |
|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|-------------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพที่เกี่ยวข้องทางด้านเกษตรกรรม เช่น สาขาเกษตรปศุสัตว์ สาขาเทคโนโลยีการเกษตร สาขาส่งเสริมการเกษตร สาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ สาขาเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-N/A-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- กฎหมายเกี่ยวกับพืช
- กฎหมายเกี่ยวกับสัตว์
- การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีปศุสัตว์ พ.ศ. 2558 มาตรฐานสินค้าปศุสัตว์
- ระดับฟาร์ม: มาตรฐานฟาร์ม (GAP) ปศุสัตว์อินทรีย์ GFM
- ระดับโรงงาน/โรงฆ่าสัตว์: ใบอนุญาต (ขจส. 2) GMP HACCP มาตรฐานโรงงานส่งออก
- ระดับสถานที่จัดจำหน่าย: ใบอนุญาต (ร.10) ปศุสัตว์
- มาตรฐานฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม GOOD FARMING MANAGEMENT (GFM)
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพ.ศ.2535
- กฎหมาย/มาตรฐาน อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

| สมรรถนะย่อย (Element)                                            | เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)                                                                                                                                              | วิธีการประเมิน (Assessment) |
|------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| 231<br>กำหนดระบบเกษตรที่เจ้าของโครงการต้องการ                    | 1. รวบรวมข้อมูลความต้องการจากเจ้าของโครงการ<br>2. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพพื้นที่และระบบเกษตรที่เจ้าของโครงการต้องการ<br>3. กำหนดระบบเกษตรในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมกับพื้นที่และตามความต้องการ | การสัมภาษณ์                 |
| 232<br>กำหนดระบบการผลิตพืช<br>ลักษณะฟาร์มและสัตว์เลี้ยงในฟาร์ม   | 1. วิเคราะห์พื้นที่และเศรษฐกิจในพื้นที่<br>2. กำหนดระบบการผลิตพืชและสัตว์เลี้ยงในฟาร์ม<br>3. กำหนดลักษณะฟาร์มและมาตรฐานการจัดการฟาร์ม                                                    | การสัมภาษณ์                 |
| 233<br>กำหนดเทคโนโลยีการจัดการฟาร์มและการจัดการของเสียภายในฟาร์ม | 1. วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการและเทคโนโลยีที่เหมาะสม<br>2. กำหนดเทคโนโลยีที่ใช้ในฟาร์มและการจัดการฟาร์ม<br>3. วิเคราะห์ของเสียที่ออกจากระบบฟาร์มและกำหนดวิธีการจัดการของเสีย              | การสัมภาษณ์                 |

## 12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-N/A-

## 13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะในการประยุกต์ใช้หลักการเกษตรกับการทำงาน
- ทักษะในการคิดประยุกต์ วิเคราะห์ วางแผน
- ทักษะการคิดเชิงภูมิสังคม (Geosocial)
- ทักษะในการปรับบริบทการทำงานให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับลักษณะพื้นที่ พืช สัตว์ ประมง และเศรษฐกิจในพื้นที่
- ความรู้เกี่ยวกับระบบเกษตร
- ความรู้เกี่ยวกับการทำฟาร์มเกษตรและเทคโนโลยีในการทำฟาร์ม
- ความรู้เกี่ยวกับของเสียที่ออกจากฟาร์มเกษตรและวิธีการจัดการของเสีย
- ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย/มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะ
- ความรู้เกี่ยวกับภูมิสังคม (Geosocial)

## 14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการใช้ในการพิจารณาประกอบรวมกันกับการประเมินตามเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) รวมทั้งทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- หลักฐานในการออกแบบระบบเกษตร (ถ้ามี)
- หลักฐานการปฏิบัติงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะ (ถ้ามี)

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานในการอบรมการจัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบระบบเกษตร (ถ้ามี)
- หลักฐานการอบรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะ (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

-N/A-

(ง) วิธีการประเมิน

ผู้ประเมินทำการประเมินตามรายละเอียดในหน่วยสมรรถนะโดย

1. พิจารณาจากหลักฐานความรู้/สัมภาษณ์
2. พิจารณาจากหลักฐานการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง

#### 15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการประเมินสมรรถนะในหน่วยสมรรถนะนี้ ผู้เข้ารับการประเมินจะถูกสัมภาษณ์ตามรายละเอียดในหน่วยสมรรถนะ โดยมีหลักฐานการทำงานเป็นส่วนประกอบที่สอดคล้องกับระดับคุณวุฒิ

(ก) คำแนะนำ

-N/A-

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

- ของเสียที่ออกจากฟาร์ม เช่น น้ำเสีย/สิ่งปฏิกูลต่างๆ ที่ปล่อยออกจากฟาร์มสู่สิ่งแวดล้อม ทั้งการปล่อยออกสู่อากาศ และแหล่งน้ำบนดิน/ใต้ดิน

#### 16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

-N/A-

#### 17. ชุดสาทกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-N/A-

#### 18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- ข้อสัมภาษณ์ คำถามสัมภาษณ์สอดคล้องกับสมรรถนะย่อยและเกณฑ์การประเมิน
- แฟ้มสะสมผลงาน ตามรายละเอียดในหน่วยสมรรถนะโดยวัดความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน โดยผู้เข้ารับการประเมินสามารถนำหลักฐานการปฏิบัติงาน (Portfolio) มาเป็นส่วนประกอบการสัมภาษณ์ได้ (ถ้ามี) โดยเจ้าหน้าที่สอบจะพิจารณาควบคู่กับการสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียดเบื้องต้นตาม Check-list

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 33
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ออกแบบระบบเกษตรขนาดใหญ่ (แบบครบวงจรการผลิต)
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2564
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

รหัสอาชีพ ISCO-08  
 2132 ผู้ให้คำปรึกษาด้านการเกษตร การป่าไม้ และการประมง  
 3142 ที่ปรึกษาและผู้ชำนาญด้านเกษตรกรรม  
 2133 นักนิเวศวิทยา  
 2133 ที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ที่ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้สามารถออกแบบผังฟาร์มขนาดใหญ่ได้แบบครบวงจรการผลิต สามารถวิเคราะห์พื้นที่เพื่อการจัดวางภูมิทัศน์ฟาร์ม วางแนวคิดในการออกแบบตามความต้องการของเจ้าของโครงการ วิเคราะห์สังคมและชุมชนโดยรอบพื้นที่ทำเกษตร สามารถออกแบบผังโครงการขนาดใหญ่ได้อย่างครบวงจรการผลิตและตามข้อกำหนดของเจ้าของฟาร์ม

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

| 1                        | 2                        | 3                        | 4                        | 5                        | 6                                   | 7                        | 8                        |
|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|-------------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพที่เกี่ยวข้องทางด้านเกษตรกรรม เช่น สาขาเกษตรปศุสัตว์ สาขาเทคโนโลยีการเกษตร  
 สาขาส่งเสริมการเกษตร สาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ สาขาเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-N/A-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน
  - พรบ. การขุดดินถมดิน พ.ศ. 2543
  - พรบ. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532
  - พรบ. การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.2524 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
  - พรบ. พัฒนาที่ดิน พ.ศ.2551
  - พรบ. จัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2558
- กฎหมายสิ่งแวดล้อม
  - พรบ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535
  - มาตรฐานน้ำทิ้งจากฟาร์มสุกร
- กฎหมาย/มาตรฐาน อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะ

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

| สมรรถนะย่อย (Element)                                                       | เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)                                                                                                                                                                                         | วิธีการประเมิน (Assessment)  |
|-----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| 331<br>วิเคราะห์ความต้องการและแนวคิดในการออกแบบตามข้อกำหนดของเจ้าของโครงการ | 1. รับข้อกำหนดของเจ้าของโครงการและแนวคิดในการออกแบบ<br>2. วิเคราะห์พื้นที่เกษตรและรายละเอียดอื่นๆที่เกี่ยวข้อง<br>3. สรุปแนวคิดในการออกแบบ (Conceptual Idea)                                                                        | การสัมภาษณ์<br>แฟ้มสะสมผลงาน |
| 332<br>วิเคราะห์ชุมชนโดยรอบและสังคมในพื้นที่ทำเกษตร                         | 1. กำหนดประเด็นที่ต้องการศึกษา<br>2. วางแผนการวิเคราะห์ชุมชนและสังคมแบบมีส่วนร่วม<br>3. รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน<br>4. วิเคราะห์ปัญหาและและความต้องการ                                                       | การสัมภาษณ์<br>แฟ้มสะสมผลงาน |
| 333<br>ออกแบบผังโครงการ/ภูมิทัศน์โครงการ                                    | 1. รวบรวมข้อมูลเพื่อการออกแบบ (ความต้องการจากเจ้าของโครงการ/ข้อมูลผลการวิเคราะห์พื้นที่)<br>2. กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกภายในฟาร์ม<br>3. กำหนดระบบการจัดการฟาร์มและการจัดการของเสียภายในฟาร์ม<br>4. ออกแบบผังโครงการ/ภูมิทัศน์โครงการ | การสัมภาษณ์<br>แฟ้มสะสมผลงาน |

## 12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill &amp; Knowledge)

-N/A-

## 13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะในการประยุกต์ใช้หลักการเกษตรกับการทำงาน
- ทักษะในการคิดประยุกต์ วิเคราะห์ วางแผน
- ทักษะการสื่อสาร
- ทักษะในการปรับบริบทการทำงานให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง
- ทักษะการออกแบบ
- ทักษะการออกแบบเชิงภูมิสังคม (Geosocial)

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับลักษณะพื้นที่ พืช สัตว์ ประมง เศรษฐกิจในพื้นที่
- ความรู้เกี่ยวกับชุมชนในพื้นที่ที่ออกแบบ
- ความรู้เกี่ยวกับระบบเกษตร
- ความรู้เกี่ยวกับการทำฟาร์มเกษตร
- ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบระบบเกษตร
- ความรู้ในหลักการออกแบบเชิงภูมิทัศน์ (Geosocial)

## 14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการใช้ในการพิจารณาประกอบรวมกันกับการประเมินตามเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) รวมทั้งทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- หลักฐานการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการออกแบบระบบเกษตร
- หลักฐานการปฏิบัติงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกันหน่วยสมรรถนะ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานการอบรมที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบระบบเกษตร
- หลักฐานความรู้อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกันหน่วยสมรรถนะ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

-N/A-

(ง) วิธีการประเมิน

ผู้ประเมินทำการประเมินตามรายละเอียดในหน่วยสมรรถนะโดย

1. พิจารณาจากหลักฐานความรู้/สัมภาษณ์
2. พิจารณาจากหลักฐานการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง

## 15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการประเมินสมรรถนะในหน่วยสมรรถนะนี้ ผู้เข้ารับการประเมินจะถูกสัมภาษณ์ตามรายละเอียดในหน่วยสมรรถนะ

(ก) คำแนะนำ

-N/A-

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

การออกแบบ หมายถึงการถ่ายทอดรูปแบบจากความคิดออกมาเป็นผลงาน ที่ผู้อื่นสามารถมองเห็น รับรู้ หรือสัมผัสได้ เพื่อให้มีความเข้าใจในผลงานร่วมกัน ผู้ที่ออกแบบจะเรียกว่า “นักออกแบบ” ซึ่งหมายถึงคนที่ทางานวิชาชีพในสาขาการออกแบบที่แตกต่างกันไป โดยใช้ความรู้ความสามารถในเรื่องต่างๆ ทั้งด้านศาสตร์และศิลป์ หลอมรวมกันเพื่อใช้ในการออกแบบงานนั้นๆ

ระบบเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ หมายถึงการประยุกต์ใช้ระบบเกษตรตามสภาพพื้นที่เป็นการนำระบบที่ลูกค้า/เจ้าของที่ดินต้องการ เช่น การทำเกษตรแบบผสมผสาน

การทำเกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น มาประยุกต์การทำงานให้เข้ากับสภาพพื้นที่ โดยมีขั้นตอนการทำงาน เช่น ตรวจสอบพันธุ์พืช/สัตว์

ที่สามารถเพาะปลูกและเลี้ยงได้ในพื้นที่ ตามกิจกรรมที่ลูกค้าต้องการ ในแต่ละกิจกรรมอาจมีรายละเอียดปลีกย่อย เช่น ระบบการเกษตรแบบผสมผสานที่มีการใช้สารเคมี หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมี หรือเกษตรธรรมชาติ มีสัตว์หรือพืช

รูปแบบกิจกรรมเป็นตัวกำหนด เช่น

- กิจกรรมพืชเป็นหลัก โดยมีรายได้หลักจากพืช
- กิจกรรมเลี้ยงสัตว์เป็นหลัก โดยมีรายได้หลักจากการเลี้ยงสัตว์
- กิจกรรมประมงเป็นหลัก โดยมีรายได้หลักจากการประมง
- กิจกรรมไร่นาป่าผสมหรือวนเกษตรเป็นหลัก มีการจัดการป่าไม้เป็นหลักร่วมกับการเกษตรทุกแขนง

ลักษณะของสภาพพื้นที่เป็นตัวกำหนดระบบเกษตร เช่น ระบบเกษตรแบบผสมผสานในพื้นที่สูงระบบเกษตรผสมผสานในพื้นที่ราบเชิงเขา ระบบเกษตรผสมผสานในพื้นที่ดอน ระบบเกษตรผสมผสานในพื้นที่ราบลุ่ม

\*\*อ้างอิง: กรมวิชาการเกษตร

การจัดวางระบบฟาร์ม เช่น ระบบน้ำ ระบบระบายอากาศ ระบบน้ำทิ้ง ระบบควบคุมอัตโนมัติ ระบบทำความเย็น ระบบเทคโนโลยีต่างๆ

จะต้องมีการจัดวางในช่วงของการออกแบบ

ขั้นตอนการจัดวางผังฟาร์ม มีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ศึกษาบริบทเกี่ยวกับงานที่จะวางผัง ซึ่งฟาร์มแต่ละประเภทจะมีบริบทที่แตกต่างกันตามรายละเอียดที่เจ้าของฟาร์มหรือเจ้าของโครงการต้องการ ในฐานะผู้ว่าจ้าง รายละเอียดที่ผู้ว่าจ้างมีความประสงค์จะให้ผู้รับจ้างทำอะไรบ้าง เช่น 1) การบอกขอบเขตของงานให้ชัดเจน 2) ระยะเวลาที่ต้องการ 3) สิ่งที่ผู้ว่าจ้างต้องการให้ดำเนินการ 4)

- มีกี่ขั้นตอนและแต่ละขั้นตอนประกอบด้วยอะไรบ้าง 5) ผลกระทบจากการปฏิบัติงานตามสัญญาและการผิดสัญญา และ 6) วิธีการดูแลงานของผู้ว่าจ้าง
2. ศึกษาองค์ประกอบของงาน ที่จำเป็นต้องมีตามประเภทของฟาร์มอย่างละเอียด โดยอาจศึกษาจากตำรา และศึกษาโครงสร้างของฟาร์มแต่ละประเภท
  3. วิเคราะห์สภาพที่ตั้งฟาร์ม ต้องทำโดยละเอียด ต้องทำการสำรวจเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องทั้งสภาพแวดล้อมภายในและข้างเคียง โดยเฉพาะข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เช่น แหล่งน้ำ แม่น้ำ ลำคลอง ทางระบายน้ำตามธรรมชาติ ระบบโครงสร้างพื้นฐาน ภูมิประเทศ/ภูมิทัศน์ ทรัพยากรธรรมชาติ
  - เพื่อที่จะช่วยในการใช้ประโยชน์จากที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด เลือกประเภทของฟาร์มได้อย่างเหมาะสมและง่ายต่อการบริหารจัดการฟาร์ม
  4. ศึกษาปัจจัยที่สนับสนุนต่างๆ เช่น การคมนาคมขนส่ง การสาธารณูปโภค ระบบการสื่อสารและโทรคมนาคม แหล่งน้ำ แหล่งเก็บขยะ ปฏิบัติ การกำจัด บ่อบำบัด
  5. ศึกษาประชากรข้างเคียงและเพื่อนบ้าน การตั้งถิ่นฐาน ประชากรดั้งเดิม สภาพสังคมความเป็นอยู่
  6. ศึกษาพื้นที่ทางธรรมชาติ โดยสภาพทางธรรมชาติหรือพื้นที่ข้างเคียงควรสนใจซึ่งความอุดมสมบูรณ์และสภาพทางธรรมชาติ
  7. กำหนดวิสัยทัศน์ฟาร์ม เพื่อการพัฒนาฟาร์มรองรับการเปลี่ยนแปลง
- สะท้อนต่อการดำเนินธุรกิจของฟาร์มและเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เกี่ยวข้องกับฟาร์มดำเนินธุรกิจฟาร์มให้บรรลุเป้าหมาย

#### 16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

-N/A-

#### 17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-N/A-

#### 18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- ข้อสัมภาษณ์ คำถามสัมภาษณ์สอดคล้องกับสมรรถนะย่อยและเกณฑ์การประเมิน
- แฟ้มสะสมผลงาน ตามรายละเอียดในหน่วยสมรรถนะโดยวัดความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน โดยผู้เข้ารับการประเมินสามารถนำหลักฐานการปฏิบัติงาน (Portfolio) มาเป็นส่วนประกอบการสัมภาษณ์ได้ (ถ้ามี) โดยเจ้าหน้าที่สอบจะพิจารณาควบคู่กับการสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียดเบื้องต้นตาม Check-list

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ36
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะวางแผนและประเมินโครงการ (โครงการขนาดใหญ่ ทุกมิติ)
3. ทบทวนครั้งที่1 / 2564
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

รหัสอาชีพ ISCO-08  
2132 ผู้ให้คำปรึกษาด้านการเกษตร การป่าไม้ และการประมง  
3142 ที่ปรึกษาและผู้ชำนาญด้านเกษตรกรรม  
2133 นักนิเวศวิทยา  
2133 ที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ที่ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลโครงการและประเมินโครงการ ประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน  
วิเคราะห์ความเสี่ยงและวางแผนการจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถวางแผนการใช้พื้นที่เกษตรในการทำธุรกิจ พร้อมทั้งวางแผนทางในการพัฒนาธุรกิจได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

|                          |                          |                          |                          |                          |                                     |                          |                          |
|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|-------------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 1                        | 2                        | 3                        | 4                        | 5                        | 6                                   | 7                        | 8                        |
| <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพที่เกี่ยวข้องทางด้านเกษตรกรรม เช่น สาขาเกษตรปศุสัตว์ สาขาเทคโนโลยีการเกษตร  
สาขาส่งเสริมการเกษตร สาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ สาขาเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-N/A-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง/อาคาร
- กฎหมายสิ่งแวดล้อม
- พรบ. การขุดดินถมดิน พ.ศ. 2543
- พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.2518
- ระเบียบกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการขอรับและออกใบรับรองฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม พ.ศ. ๒๕๖๐
- กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

| สมรรถนะย่อย (Element)                                 | เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)                                                                                                                           | วิธีการประเมิน (Assessment)  |
|-------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| 361<br>วิเคราะห์ความเป็นไปได้และความเหมาะสมของโครงการ | 1. วิเคราะห์ข้อมูลโครงการและประเมินโครงการ<br>2. ประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน<br>3. วิเคราะห์ความเสี่ยง/โอกาส<br>พร้อมกับวางแผนการจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ | การสัมภาษณ์<br>แฟ้มสะสมผลงาน |

| สมรรถนะย่อย (Element)                                                   | เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)                                                                                                                                                                                           | วิธีการประเมิน (Assessment)  |
|-------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| 362<br>วางแผนการใช้พื้นที่เกษตรเพื่อทำธุรกิจและหาแนวทางในการพัฒนาธุรกิจ | 1. วิเคราะห์ข้อมูลการทำธุรกิจเกษตรในพื้นที่<br>2. วางแผนธุรกิจในพื้นที่และวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนธุรกิจ<br>3. สร้างจุดขายและสร้างแบรนด์ (Branding) ในพื้นที่เกษตร<br>4. วิเคราะห์เครือข่ายธุรกิจและวางแผนการสร้างเครือข่ายธุรกิจ | การสัมภาษณ์<br>แฟ้มสะสมผลงาน |

## 12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-N/A-

## 13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะในการวิเคราะห์โครงการ การวางแผนโครงการ
- ทักษะในการคิดวิเคราะห์ วางแผน
- ทักษะการสื่อสาร การเจรจาต่อรอง

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนโครงการ/การประเมินโครงการ
- ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์โครงการ/ความเสี่ยง
- ความรู้เกี่ยวกับชุมชน สังคม เศรษฐกิจ และระบบนิเวศในพื้นที่ออกแบบ
- ความรู้เกี่ยวกับการจัดตั้งเครือข่าย
- ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนธุรกิจ
- ความรู้ในการสร้างแบรนด์
- ความรู้ในการวิเคราะห์/ประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- ความรู้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะ

## 14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการใช้ในการพิจารณาประกอบรวมกันกับการประเมินตามเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) รวมทั้งทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความเป็นไปได้และการประเมินโครงการ
- หลักฐานโครงการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- แผนธุรกิจ
- หลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะ (ถ้ามี)

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานการอบรมเกี่ยวกับความเป็นไปได้และการประเมินโครงการ (feasibility)
- หลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะ (ถ้ามี)

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

-N/A-

(ง) วิธีการประเมิน

ผู้ประเมินทำการประเมินตามรายละเอียดในหน่วยสมรรถนะโดย

1. พิจารณาจากหลักฐานความรู้/สัมภาษณ์
2. พิจารณาจากหลักฐานการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง

## 15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการประเมินสมรรถนะในหน่วยสมรรถนะนี้ ผู้เข้ารับการประเมินจะถูกสัมภาษณ์ตามรายละเอียดในหน่วยสมรรถนะ

(ก) คำแนะนำ

-N/A-

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

การสร้างแบรนด์ (Branding) หรือการสร้างภาพลักษณ์ของสินค้า/บริการ เป็นการทำให้ตลาดรู้จักสินค้า/บริการของผู้ผลิต เกิดการจดจำคุณภาพของสินค้า/บริการ มีความโดดเด่นเหนือคู่แข่งอย่างไร และจะช่วยส่งผลให้การขายสินค้า/บริการมีความง่ายขึ้น

เนื่องจากผู้บริโภคทราบอยู่แล้วและสามารถคาดหวังได้ว่าถ้าซื้อสินค้า/หรือบริการมีคุณภาพอย่างไร

การทำแผนธุรกิจ มีการกำหนดแนวคิดการทำธุรกิจ องค์ประกอบของธุรกิจ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน อื่นๆ ลงในแผน รวมถึงแผนการตลาดโดยมีการกำหนดตลาดที่ชัดเจน เพื่อกำหนดคุณภาพสินค้าเกษตร และการวางแผนการผลิตที่เหมาะสมในการจำหน่าย ทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

เครือข่ายธุรกิจ หมายถึงการร่วมมือกันระหว่างธุรกิจหลายแห่ง ในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนวิธีสร้างความสัมพันธ์และการทำธุรกิจร่วมกันในรูปแบบต่างๆ

โดยที่ธุรกิจเครือข่ายทำงานร่วมกันเสมือนเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ ดำเนินการร่วมกันเพื่อประโยชน์ร่วมกัน จึงมีความสามารถสูงกว่า ประสิทธิภาพสูงกว่า ความคล่องตัวสูงกว่า และความคิดริเริ่มดีกว่า ที่ธุรกิจแต่ละแห่งจะทำตามลำพัง ธุรกิจเครือข่ายจะทำให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สามารถอยู่รอด และมีความสามารถในการแข่งขัน

การสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ เป็นเทคโนโลยีทางการจัดองค์กร เพื่อให้วิสาหกิจขนาดเล็กหลาย ๆ แห่ง รวมตัวเพื่อให้ได้ประโยชน์เท่ากับวิสาหกิจขนาดใหญ่

ขณะที่ยังรักษาลักษณะเด่นของธุรกิจขนาดเล็กไว้ การสร้างเครือข่ายจะต้องออกแบบให้เหมาะกับสภาพธุรกิจและวัฒนธรรมของกลุ่ม

## 16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

-N/A-

## 17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-N/A-

**18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)**

- ข้อสัมภาษณ์ คำถามสัมภาษณ์สอดคล้องกับสมรรถนะย่อยและเกณฑ์การประเมิน
- แฟ้มสะสมผลงาน ตามรายละเอียดในหน่วยสมรรถนะโดยวัดความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน โดยผู้เข้ารับการประเมินสามารถนำหลักฐานการปฏิบัติงาน (Portfolio) มาเป็นส่วนประกอบการสัมภาษณ์ได้ (ถ้ามี) โดยเจ้าหน้าที่สอบจะพิจารณาควบคู่กับการสัมภาษณ์ (ดูรายละเอียดใน Check-list)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ42
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะให้คำปรึกษาการทำเกษตร ระดับชำนาญ
3. ทบทวนครั้งที่1 / 2564
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

รหัสอาชีพ ISCO-08  
2132 ผู้ให้คำปรึกษาด้านการเกษตร การป่าไม้ และการประมง  
3142 ที่ปรึกษาและผู้ชำนาญด้านเกษตรกรรม  
2133 นักนิเวศวิทยา  
2133 ที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้สามารถให้คำปรึกษาในการทำเกษตรได้อย่างชำนาญโดยใช้ประสบการณ์จากการทำงาน โดยให้คำปรึกษาการทำเกษตรได้ตามความต้องการได้ ให้คำปรึกษาในการทำเกษตรในต่างจังหวัดได้อย่างชำนาญ และสามารถให้คำปรึกษาการทำเกษตรในอาคารได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

| 1                        | 2                        | 3                        | 4                        | 5                        | 6                                   | 7                        | 8                        |
|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|-------------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพที่เกี่ยวข้องทางด้านเกษตรกรรม เช่น สาขาเกษตรปศุสัตว์ สาขาเทคโนโลยีการเกษตร  
สาขาส่งเสริมการเกษตร สาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ สาขาเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-N/A-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- กฎหมายเกี่ยวกับพืช
- กฎหมายเกี่ยวกับสัตว์
- กฎหมายเกี่ยวกับการทำประมง
- กฎหมายเกี่ยวกับที่ดิน
- พรบ. การขุดดินถมดิน พ.ศ. 2543
- พรบ. จัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511
- พรบ.การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532
- พรบ.การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2524
- พรบ.พัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551
- พรบ.จัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2558
- พรบ. การขุดดินถมดิน พ.ศ. 2543
- ข้อกำหนด/กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสัญญาซื้อขายผลผลิตทางการเกษตร
- กฎหมายเกี่ยวกับโครงสร้าง/อาคาร
- พรบ.ผังเมือง
- ระเบียบกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการขอรับและออกใบรับรองฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม พ.ศ. ๒๕๖๐
- มาตรฐานเกษตรอินทรีย์
- มาตรฐาน/กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

#### 11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

| สมรรถนะย่อย (Element)                                                          | เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)                                                                                                                                                     | วิธีการประเมิน (Assessment) |
|--------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| 421<br>ให้คำปรึกษาในการทำเกษตรตามวัตถุประสงค์                                  | 1. รับข้อมูลและวิเคราะห์ความต้องการในการทำเกษตร (สถานที่<br>งบประมาณ วัตถุประสงค์)<br>2. วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง (เช่น พื้นที่/ชุมชน)<br>3. ให้คำปรึกษาในการทำเกษตรตามวัตถุประสงค์         | การสัมภาษณ์                 |
| 422<br>ให้คำปรึกษาในการทำเกษตรในต่างจังหวัด (Rural<br>Agricultures) ระดับชำนาญ | 1. รับข้อมูลและวิเคราะห์ความต้องการในการทำเกษตร (สถานที่<br>งบประมาณ วัตถุประสงค์)<br>2. วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง (เช่น พื้นที่/ชุมชน)<br>3. ให้คำปรึกษาในการทำเกษตรในต่างจังหวัดอย่างชำนาญ | การสัมภาษณ์                 |
| 423<br>ให้คำปรึกษาการทำเกษตรในอาคาร                                            | 1. รับข้อมูลและวิเคราะห์ความต้องการในการทำเกษตรในอาคาร<br>2. ให้คำปรึกษาเทคโนโลยีในการทำเกษตรในอาคาร<br>3. ให้คำปรึกษาระบบการบริหารจัดการระบบเกษตรในอาคาร<br>4. ให้คำปรึกษาทำเกษตรในอาคาร       | การสัมภาษณ์                 |

#### 12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-N/A-

#### 13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะในการสื่อสาร อธิบาย ให้คำปรึกษา
- ทักษะในการคิดประยุกต์ วิเคราะห์ วางแผน
- ทักษะในการปรับบริบทการทำงานให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับลักษณะพื้นที่ พืช สัตว์ ประมง เศรษฐกิจ ชุมชนในพื้นที่
- ความรู้เกี่ยวกับระบบเกษตร
- ความรู้เกี่ยวกับการทำฟาร์มเกษตร
- ความรู้เกี่ยวกับการเกษตรในเมือง (Urban Agricultures)
- ความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรในต่างจังหวัด (Rural Agricultures)
- ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำเกษตรในประเทศไทย

#### 14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการใช้ในการพิจารณาประกอบรวมกันกับการประเมินตามเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) รวมทั้งทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- หลักฐานการทำงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะ

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานการทำงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยสมรรถนะ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

-N/A-

(ง) วิธีการประเมิน

ผู้ประเมินทำการประเมินตามรายละเอียดในหน่วยสมรรถนะโดย

1. พิจารณาจากหลักฐานความรู้/สัมภาษณ์
2. พิจารณาจากหลักฐานการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง

## 15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการประเมินสมรรถนะในหน่วยสมรรถนะนี้ ผู้เข้ารับการประเมินจะถูกสัมภาษณ์ตามรายละเอียดในหน่วยสมรรถนะ

(ก) คำแนะนำ

-N/A-

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

- ให้คำปรึกษาการทำเกษตรตามวัตถุประสงค์ วิเคราะห์ความต้องการของผู้สนใจได้เป็นอย่างดีจากการซักถามข้อมูล

และสามารถสรุปรายละเอียดความต้องการได้เป็นอย่างดี เพื่อเป็นข้อมูลในการหาข้อมูลเพิ่มเติม เสนอแนะแนวทางเพิ่มเติมเพื่อประกอบการตัดสินใจได้

- ให้คำปรึกษาการทำเกษตรต่างจังหวัด ในระดับชำนาญ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลการทำเกษตรในพื้นที่ต่างจังหวัดตามสภาพพื้นที่ที่แตกต่างกัน (ภูมิประเทศ

ลักษณะดิน แหล่งน้ำ ทรัพยากร พันธุ์พืช เศรษฐกิจ ชุมชน วัฒนธรรม เป็นต้น) ชี้แจงข้อมูลและตอบข้อซักถามตามความต้องการของผู้สนใจทำเกษตรในมิติที่ซับซ้อนมากขึ้น เช่น มีบริบททางสังคมเข้ามาเกี่ยวข้อง

- ให้คำปรึกษาในการทำเกษตรในอาคาร ที่มีอาจมีการออกแบบ/เปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวกับโครงสร้างหรือมีการดัดแปลงอาคารเข้ามาเกี่ยวข้อง

มีการใช้เทคโนโลยีบริหารจัดการต่าง เช่น การใช้ระบบสารสนเทศเข้ามาบริหารจัดการ มีการควบคุมความชื้นและการให้น้ำ การใช้พลังงาน และเทคโนโลยีการจัดของเสีย เป็นต้น

## 16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

-N/A-

## 17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-N/A-

## 18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- ข้อสอบข้อเขียน ข้อสอบปรนัย 4 ตัวเลือก

- ข้อสอบสัมภาษณ์ ตามรายละเอียดในหน่วยสมรรถนะโดยวัดความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน โดยผู้เข้ารับการประเมินสามารถนำหลักฐานการปฏิบัติงาน (Portfolio) มาเป็นส่วนประกอบการสัมภาษณ์ได้ (ถ้ามี) โดยเจ้าหน้าที่สอบจะพิจารณาควบคู่กับการสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียดเบื้องต้นตาม Check-list

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ53
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะจัดการผลผลิตทางการเกษตรและการตลาดระดับฟาร์ม/ระดับกลุ่ม ระดับชุมชน (ระดับกลาง/ใหญ่)
3. ทบทวนครั้งที่1 / 2564
4. สร้างใหม่☒ปรับปรุง☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

รหัส ISCO-08  
2132 ผู้ให้คำปรึกษาด้านการเกษตร การป่าไม้ และการประมง  
3142 ที่ปรึกษาและผู้ชำนาญด้านเกษตรกรรม  
2133 นักนิเวศวิทยา  
2133 ที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

ผู้ที่ผ่านหน่วยสมรรถนะนี้สามารถวิเคราะห์ตลาดสินค้าเกษตรและแนวโน้มตลาดเชิงพยากรณ์ได้ สามารถจัดทำช่องทางการขายและประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตร จัดการคลังสินค้าทางการเกษตร พร้อมพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือชุมชนการเกษตร/วิสาหกิจชุมชนได้ มีคุณธรรมและจริยธรรมในการจัดการผลผลิตทางการเกษตร

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

| 1                        | 2                        | 3                        | 4                        | 5                        | 6                                   | 7                        | 8                        |
|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|-------------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพที่เกี่ยวข้องทางด้านเกษตรกรรม เช่น สาขาเกษตรปศุสัตว์ สาขาเทคโนโลยีการเกษตร  
สาขาส่งเสริมการเกษตร สาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจ สาขาเกษตรกรรมตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-N/A-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- พรบ.ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘
  - พรบ.มาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
  - พรบ.คอมพิวเตอร์
- ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)
- การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีด้านปศุสัตว์ พ.ศ. 2558
  - มาตรฐานสินค้าปศุสัตว์
    - ระดับฟาร์ม: มาตรฐานฟาร์ม (GAP) ปศุสัตว์อินทรีย์ (GFM)
    - ระดับโรงงาน/โรงฆ่าสัตว์: ใบอนุญาต (ขจส. 2) GMP, HACCP, มาตรฐานโรงงานส่งออก
    - ระดับสถานที่จัดจำหน่าย: ใบอนุญาต (ร.10) ปศุสัตว์
  - มาตรฐานฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม GOOD FARMING MANAGEMENT (GFM)
  - มาตรฐาน/กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

| สมรรถนะย่อย (Element)                                       | เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)                                                                                                                                                                                                                                                                 | วิธีการประเมิน (Assessment)  |
|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| 531<br>วิเคราะห์ตลาดสินค้าเกษตรและแนวโน้มตลาดเชิงพยากรณ์    | 1. สำรวจความต้องการสินค้าเกษตร<br>2. สำนวจราคาและวิเคราะห์แนวโน้มราคาสินค้าเชิงพยากรณ์<br>3.<br>ประสานกับกลุ่มผู้ผลิตเพื่อการเลือกผลิตสินค้าตามสภาวะการณ์ตลาด<br>4. วิเคราะห์ความเสี่ยงการตลาด                                                                                                              | การสัมภาษณ์<br>แฟ้มสะสมผลงาน |
| 532<br>จัดหาช่องทางการขายและประชาสัมพันธ์สินค้า             | 1.<br>สำรวจช่องทางการขายสินค้าและวิเคราะห์ข้อได้เปรียบของแต่ละช่องทาง<br>2.<br>วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายกับลักษณะสื่อที่เหมาะสมกับสินค้าเกษตร<br>3. ทำการตลาดเครือข่ายผลผลิตการเกษตรออนไลน์<br>และวางแผนทางการประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึงกลุ่มลูกค้า<br>4. ประสานความร่วมมือเครือข่ายการตลาดประเมินงบประมาณกิจกรรม | การสัมภาษณ์<br>แฟ้มสะสมผลงาน |
| 533<br>จัดการคลังสินค้าทางการเกษตร                          | 1.<br>วางแผนการผลิตสินค้าเกษตรให้ตรงกับความต้องการของตลาด<br>2.<br>ดำเนินการผลิตสินค้าและจัดการคลังสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด (Demand)                                                                                                                                                          | การสัมภาษณ์<br>แฟ้มสะสมผลงาน |
| 534<br>พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือชุมชนการเกษตร/วิสาหกิจชุมชน | 1. รวบรวมเครือข่ายการเกษตรชุมชน<br>2. กำหนดแนวทางของเครือข่ายการเกษตรชุมชน<br>3.<br>ประสานเครือข่ายการทำเกษตรเพื่อผลิตสินค้าตามความต้องการของตลาด<br>4. สร้างความสัมพันธ์และพัฒนาเครือข่ายชุมชนการทำเกษตรร่วมกัน                                                                                            | การสัมภาษณ์<br>แฟ้มสะสมผลงาน |
| 535<br>มีคุณธรรมและจริยธรรมในการจัดการผลผลิตทางการเกษตร     | 1.<br>ปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยตามมาตรฐานสินค้าเกษตร<br>2. ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานสินค้าเกษตร                                                                                                                                                                                            | แฟ้มสะสมผลงาน                |

## 12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-N/A-

## 13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

- ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล
- ทักษะการบริหารจัดการ
- ทักษะทางการตลาด การประสานงาน การเจรจาต่อรอง
- ทักษะในการสืบค้นข้อมูล
- ทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้สื่อออนไลน์
- ทักษะในการปรับบริหารการทำงานให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

(ข) ความต้องการด้านความรู้

- ความรู้เกี่ยวกับช่องทาง/ราคาสินค้าเกษตร
- ความรู้เกี่ยวกับการขายสินค้าผ่านทางช่องทางออนไลน์
- ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ/วิสาหกิจชุมชน
- ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานความปลอดภัยของสินค้าเกษตร
- ความรู้เกี่ยวกับการจัดการคลังสินค้าเกษตร

#### 14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะใช้ในการพิจารณาประกอบรวมกันกับการประเมินตามเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) รวมทั้งทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- หลักฐานการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการผลผลิตทางการเกษตรและการตลาด
- การขายสินค้าผ่านทางช่องทางออนไลน์
- หลักฐานการทำงานเกี่ยวกับเครือข่าย/วิสาหกิจชุมชน
- หลักฐานการทำงานอื่นๆ ที่สอดคล้องกับหน่วยสมรรถนะ เช่น การจัดการคลัง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- หลักฐานการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการผลผลิตทางการเกษตรและการตลาด
- การอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการขายสินค้าออนไลน์
- การอบรมการพัฒนาเครือข่าย/วิสาหกิจชุมชน
- หลักฐานอื่นๆ ที่สอดคล้องกับหน่วยสมรรถนะ เช่น หลักสูตรการจัดการคลัง การตลาด เทคนิคทางการตลาด การเพิ่มยอดขาย

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

-N/A-

(ง) วิธีการประเมิน

ผู้ประเมินทำการประเมินตามรายละเอียดในหน่วยสมรรถนะโดย

1. พิจารณาจากหลักฐานความรู้/สัมภาษณ์
2. พิจารณาจากหลักฐานการฝึกอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง

#### 15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตของการประเมินสมรรถนะในหน่วยสมรรถนะนี้ ผู้เข้ารับการประเมินจะถูกสัมภาษณ์ตามรายละเอียดในหน่วยสมรรถนะ

(ก) คำแนะนำ

-N/A-

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

เทคนิคทางการตลาดเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ เช่น การสร้างแบรนด์ (Branding) หรือการสร้างภาพลักษณ์ของสินค้า ทำให้ตลาดรู้จักสินค้า

เกิดการจดจำคุณภาพของสินค้า ช่วยให้ผู้ขายสินค้าได้ง่ายขึ้น เนื่องจากผู้บริโภครู้จักสินค้าอยู่แล้ว จึงสามารถคาดหวังคุณภาพสินค้าได้  
อีกอย่างหนึ่งคือการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่โดดเด่นเพื่อขายสินค้า คือการสร้างความแตกต่างและเพิ่มมูลค่าให้สินค้าด้วยบรรจุภัณฑ์ ทำให้สินค้ามีคุณภาพมากกว่าของคู่แข่ง  
หรืออาจจะใช้บรรจุภัณฑ์ที่ผลิตจากธรรมชาติแทนการใช้โฟมหรือพลาสติก

อ้างอิง: ข้อมูลเพิ่มเติมที่สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)

การกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรตามกฎหมาย แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1) มาตรฐานบังคับ คือ มาตรฐานที่มีกฎกระทรวง และ 2) มาตรฐานทั่วไป คือ  
มาตรฐานที่มีประกาศกำหนดเพื่อส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน

#### 16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

-N/A-

#### 17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-N/A-

#### 18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

- ข้อสัมภาษณ์ คำถามสัมภาษณ์สอดคล้องกับสมรรถนะย่อยและเกณฑ์การประเมิน
- แฟ้มสะสมผลงาน ตามรายละเอียดในหน่วยสมรรถนะโดยวัดความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน โดยผู้เข้ารับการประเมินสามารถนำหลักฐานการปฏิบัติงาน (Portfolio) มาเป็นส่วนประกอบการสัมภาษณ์ได้ (ถ้ามี) โดยเจ้าหน้าที่สอบจะพิจารณาควบคู่กับการสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียดเบื้องต้นตาม Check-list